

Tabela 4. - Minimalna zvučna izolacija prozora R_{zw} (dB) ovisno o nivou vanjske buke ispred prozora prostorija u kojima je ograničen nivo buke prema tabeli 1.

Nivo vanjske buke Leg dBA (15 minutna vrijednost)		Zvučna izolacija
Noć	Dan	R _{zw} (dB)
Do 60	do 65	30
60 do 70	65 do 75	35
Više od 70	više od 75	40

Tabela 5. - Korekcija nivoa izmjerene buke prije uporedbe sa dozvoljenim nivoima u tabelama 1., 2., 3. i 4.

Uticajni faktori	Korekcija za Leg (dBA)	Korekcija za L1 (dBA)
Buka avio	- 5	- 10
Buka željeznice	- 5	- 10
Impulsna buka	+ 5	+ 5
Istaknuti tonovi	+ 5	+ 5

345

Na temelju članka 33.a Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde /"Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj: 8/98, 10/00 i 5/03/, **d o n o s i m:**

**U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O
ZAŠTITI OKOLIŠA**

I

Proglašava se Zakon o zaštiti okoliša, koji je donijela Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na sjednici 12. svibnja 2005. godine.

Broj:02-02-256/05 P R E M I J E R
13.svibnja 2005.god. mr.Salko Obhodaš,s.r.
G o r a ž d e
.....

346

**ZAKON
O ZAŠTITI OKOLIŠA**

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se: upravljanje, zaštita i unapređenje okoliša, određuju mjere i upravljanja prirodnim resursima, mjere i postupci zaštite od štetnih uticaja djelatnosti po okoliš, učešće javnosti u aktivnostima zaštite okoliša, financiranje zaštite i njeno unapređenje i organizacija vršenja poslova zaštite i unapređenja okoliša za Bosansko-podrinjski kanton (u daljnjem tekstu: Kanton).

Mjere i uvjeti upravljanja prirodnim resursima i radom stvorenim vrijednostima sprovode se sukladno sa ovim zakonom, ako za pojedine resurse drug-

im zakonom nisu propisane osobite mjere zaštite.

Članak 2.

Odredbe ovog Zakona odnose se na:

- sve oblike okoliša (zrak, vodu, tlo, biljni i životinjski svijet, predjele, izgrađeni okoliš);
- sve vidove aktivnosti koje imaju za svrhu korištenje i opterećivanje prirodnih resursa, odnosno djeluju na okoliš tako da predstavljaju opasnost od zagađivanja okoliša, zagađuju okoliš, ili imaju izvjestan uticaj na okoliš (poput buke, vibracija, radijacije – izuzimajući nuklearnu radijaciju, otpad i td.).

Ovim Zakonom utvrđuju se prava i odgovornosti pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju aktivnosti utvrđene ovim Zakonom.

Ovim Zakonom utvrđuju se zadaci iz oblasti okoliša koji proističu iz međunarodnih konvencija, ukoliko se odredbama međunarodne konvencije ne nameću drugačije.

Članak 3.

Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kvaliteta okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao temeljni uvjeti zdravog i održivog razvoja.

Članak 4.

Temeljni ciljevi zaštite okoliša, u ostvarivanju uvjeta za održivi razvoj jesu:

- trajno očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološke stabilnosti,
- očuvanje kvaliteta žive i nežive prirode i racionalno korištenje prirode i njenih dobara,
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika,
- unapređenje stanja okoliša i osiguravanje boljih uvjeta života.

Članak 5.

Temeljni ciljevi zaštite okoliša iz članka 4. ovog Zakona postižu se:

- predviđanjem, praćenjem, sprečavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih uticaja na okoliš,
- sprječavanjem rizika i opasnosti po okoliš,
- zaštitom i uređenjem iznimno vrijednih dijelova okoliša,
- podsticanjem korištenja obnovljivih prirodnih izvora i energije,
- podsticanjem uporabe proizvoda i korištenja proizvodnih postupaka najpovoljnijih za okoliš,
- ujednačenim odnosom zaštite okoliša i gospodarskog razvoja,
- sprečavanjem zahvata koji ugrožavaju okoliš,
- sanacijom oštećenih dijelova okoliša,
- razvijanjem svijesti o potrebi zaštite okoliša u odgojnom, obrazovnom i radnom procesu,
- donošenjem pravnih propisa o zaštiti okoliša,
- obavještanjem javnosti o stanju okoliša i njenim sudjelovanjem u zaštiti okoliša,
- povezivanjem sustava i institucija zaštite okoliša Kantona, Federacije BiH i Bosne i Hercegovine s međunarodnim institucijama zaštite okoliša.

II - DEFINICIJE POJMOVA

Članak 6.

U smislu ovog zakona, sljedeći izrazi znače:

- "najbolje raspoložive tehnologije" – najefektniji i najnapredniji stupanj razvoja aktivnosti i njihovog načina rada koji ukazuje na praktičnu pogodnost primjena određenih tehnologija (za osiguranje graničnih vrijednosti emisija) u cilju sprečavanja i tamo gdje to nije izvodljivo, smanjenje emisija u okolišu;
- "promjena u radu" - promjena u prirodi, funkcioniranju ili proširenje postrojenja koje bi moglo imati posljedice po okoliš;
- "opasna supstancija" - podrazumijeva supstanciju, mješavinu supstancija ili preparat utvrđen provedbenim propisom, a koja je prisutna kao sirovina, proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one supstancije za koje je utemeljeno očekivanje da bi mogle nastati u slučaju nesreće;
- "emisija" je direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, vibracija, toplote, mirisa ili buke koje proizvodi jedan ili više izvora u postrojenju i ispušta u zrak, vodu, tlo;
- "emisija" je koncentracija materija na određenom mjestu i u određeno vrijeme u okolišu;
- "granične vrijednosti emisija" - masa, izražena u vidu specifičnih parametara, koncentracije i/ili nivoa emisija koje neće biti prekoračene tijekom određenog ili određenih vremenskih perioda;
- "okoliš" - komponente okoliša, određene sustave, procese, i strukturu okoliša;
- "komponente okoliša" - tlo, zrak, voda, biosfera, kao i izgrađeni (vještački) okoliš, koji je nastao kao rezultat aktivnosti ljudskog faktora koji je uz to i sastavni dio okoliša;
- " uticaj na okoliš" - promjene u okolišu nastale korištenjem i opterećivanjem okoliša;
- "procjena uticaja na okoliš"- identifikacija, opis i odgovarajuća procjena u odnosu na svaki pojedinačan slučaj, sukladno odredbama ovog Zakona, direktan i indirektan uticaj nekog projekta na sljedeće elemente i faktore:
 - o ljude, biljni i životinjski svijet;
 - o zemljište, vodu, zrak, klimu i krajolike;
 - o materijalna dobra i kulturno naslijeđe;
 - o međudjelovanje faktora navedenih u predbježne tri točke;
- "informacije o okolišu" - bilo koja informacija u pisanoj, vizuelnoj, audio, elektronskoj ili bilo kojoj drugoj materijalnoj formi o stanju okoliša, odnosno o komponentama okoliša;
- "opterećivanje okoliša" - emisija supstancija ili energije u okolišu;
- "zaštita okoliša" - sve odgovarajuće aktivnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanja okoliša, reduciranje ili odstranjivanje štete koja je nastala, i povrat na stanje prije izazvane štete;
- "standard kvaliteta okoliša" – propisani zahtjevi koji se moraju ispuniti u određenom vremenskom periodu, u određenoj sredini ili određenom dijelu, kao što je propisano ovim Zakonom ili drugim zakonima, npr. koje se odnose na kvalitet zraka ili vode;
- "opasnost" - unutrašnje svojstvo opasnih supstanci ili fizička situacija, koja može izazvati štetu po ljudsko zdr-

- avljje ili okoliš;
- "područje uticaja" - je područje ili dio prostora gdje je izazvan izvjestan stupanj uticaja na okoliš, ili koji može nastati kao rezultat korištenja okoliša;
 - "postrojenje" - mjesto na kojem se nalazi pogon, jedna ili više tehničkih jedinica u kojima se vrše aktivnosti koje mogu imati negativne uticaje na okoliš ili gdje su prisutne opasne supstancije;
 - "zainteresirana strana/tijelo" - fizička ili pravna osoba ili organizacija, koja živi ili radi u području uticaja, ili području koje će vjerovatno biti pod uticajem;
 - "nesreća većih razmjera" - pojava emisije većih razmjera, požara ili eksplozije usljed nekontroliranih promjena nastalih tijekom rada postrojenja koje predstavljaju neposrednu ili odloženu ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili okoliš, unutar ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih supstancija;
 - "prirodni resurs" - komponenta prirodnog okoliša, odnosno sastavni dio prirodnog okoliša koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještočki okoliš;
 - "nevladine organizacije koje promoviraju zaštitu okoliša" - su organizacije koje se bave zaštitom okoliša i koje su se svojim statutima opredijelile da promoviraju zaštitu okoliša;
 - "operator" - bilo koja fizička ili pravna osoba koja rukovodi radom ili kontrolira postrojenje, odnosno u slučajevima utvrđenim zakonima, osoba na koju je preneseno javno ovlaštenje;
 - "dozvola" - pisana odluka potrebna za pribavljanje odobravanja građenja i rada pogona i postrojenja ili za obavljanje aktivnosti;
 - "zagađenost" - podrazumijeva direktno ili indirektno uvođenje, kao rezultat ljudske aktivnosti, supstancija, vibracija, toplote, mirisa, ili buke u zrak, vodu ili tlo koje mogu biti štetne po zdravlje čovjeka ili imovinu ili kvalitet života u okolišu;
 - "javnost" - jedna ili više fizičkih osoba, njihova udruženja, organizacije ili grupacije;
 - "rizik" - mogućnost pojave određenog učinka unutar određenog razdoblja ili u određenim okolnostima;
 - "skladištenje" - odlaganja radi čuvanja na sigurnom mjestu ili držanja na lageru;
 - "značajna promjena" - promjena u radu postrojenja koja može imati značajan negativan uticaj na ljude i okoliš. Značajnom promjenom smatra se i bilo koja promjena ili proširenje postrojenja koje odgovara kriterijumima /pragovima navedenim u provedbenim propisima;
 - "korištenje okoliša" - aktivnost koja izaziva promjene u okolišu na način da se koristi okolišom u cjelini ili nekom njegovom komponentom kao prirodnim resursom ili ispuštajući supstancije, odnosno energiju, u okoliš ili komponentu okoliša, a sukladno propisima koji reguliraju oblast zaštite okoliša;
 - "nadležne institucije za okoliš" - institucije koje raspolažu podacima relevantnim za okoliš;
 - "ekosustav" je funkcionalno jedinstvo životne zajednice i njenog staništa, odnosno žive i nežive prirode u određenom prostoru;
 - "ekološka stabilnost" je sposobnost okoliša da prihvati promjene prouzrokovane spoljašnjim uticajem i da održi svoje prirodne osobine;

- "biološka raznolikost" (biodiverzitet) je sveukupnost živih organizama koja obuhvata raznolikost unutar vrsta, između vrsta i ekosustava na određenom prostoru;
- "zahvat u okolišu" je svako trajno i privremeno djelovanje čovjeka koje može narušiti stabilnost okoliša ili biološku raznolikost okoliša ili na drugi način nepovoljno uticati na okoliš;
- "šteta na okolišu" je oštećenje ili gubitak prirodne funkcije sastavnih dijelova okoliša;
- "ekološka nesreća" je vanredni događaj ili vrste događaja prouzrokovani djelovanjem ili uticajem koji nisu pod nadzorom, a imaju za posljedicu ugrožavanje života ili zdravlja ljudi i u većem obimu nanose štetu okolišu;
- "praćenje stanja okoliša" (monitoring) je sistemsko mjerenje "emisija" i "misija", praćenje prirodnih i drugih pojava, praćenje kvaliteta okoliša i promjene stanja u okolišu;
- "katastar zagađenja okoliša" je skup podataka u izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu unošenja i spuštanja ili odlaganja štetnih materija u okolišu.

III - NAČELA ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 7.

Načelo održivog razvoja

Održivost okoliša podrazumijeva:

- očuvanje prirodnog blaga na način da stupanj potrošnje obnovljivih materijala, vodnih i energetske resursa ne prevazilazi okvire u kojima prirodni sustavi mogu to nadomjestiti i da stupanj potrošnje neobnovljivih resursa ne prevazilazi okvir prema kojem se

- održivi obnovljivi resursi zamjenjuju;
- da stupanj polutanata koji se emitiraju ne prevazilazi kapacitet zraka, vode, te da absorbuje i izvrši preradu polutanata i
- stalno očuvanje biološkog diverziteta, ljudskog zdravlja, te kvaliteta zraka, vode i tla prema standardima koji su uvijek dovoljni za život i blagostanje ljudi, biljnog i životinjskog svijeta.

Članak 8.

Načelo predostrožnosti i prevencije

Kada postoji prijetnja od nepopravljive štete, nedostatak pune znanstvene podloge ne može se koristiti kao razlog za odgađanje uvođenja mjera predostrožnosti i prevencije da bi se spriječila dalja degradacija okoliša.

Korištenje okoliša organizira se i vrši na način da:

- rezultira najnižim mogućim stupanjem opterećenja i korištenja okoliša;
- sprečava zagađivanje okoliša i
- sprečava štetu po okoliš.

Pri korištenju okoliša mora se ispoštovati načelo predostrožnosti, tj. pažljivo upravljati i ekonomično koristiti komponente okoliša, te svesti na najmanju moguću mjeru stvaranje otpada primjenom reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovnog korištenja prirodnih i vještačkih materijala.

U cilju prevencije primjenjuju se najbolje raspoložive tehnologije prilikom korištenja okoliša.

Korisnik okoliša koji predstavlja opasnost po okoliš ili uzrokuje štetu po okoliš dužan je odmah obustaviti radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.

Ukoliko je šteta nastala kao rezultat dosadašnjih aktivnosti korisnika, korisnik je dužan otkloniti i popraviti nastalu štetu u okolišu.

Članak 9.

Načelo zamjene

Svaku aktivnost koja bi mogla imati štetne posljedice po okoliš potrebno je zamijeniti drugom aktivnošću koja predstavlja znatno manji rizik.

Zamjena aktivnosti vrši se i u slučaju da su troškovi takve aktivnosti veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

Odredba stavka 1. ovog članka primjenjuje se kod korištenja proizvoda, dijelova postrojenja, opreme i primjene proizvodnih procesa uz obvezno ograničavanje zagađivanja okoliša na izvoru.

Članak 10.

Načelo integralnog pristupa

Zahtjevi za visok nivo zaštite okoliša i poboljšanje kvaliteta okoliša sastavni su dio svih politika koje imaju za cilj razvoj okoliša, a osiguravaju se sukladno načelu održivog razvoja.

Svrha načela integralnog pristupa je sprečavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po okoliš u cjelini.

Načelo integralnog pristupa obuhvata:

- uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa supstancija i proizvoda;
- predviđanje posljedica u svim komponentama okoliša kao rezultata djelovanja supstancija i aktivnosti (i novih i postojećih);

- svođenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru;
- primjenjivanje općih metoda za procjenjivanje i poređenje problema u okolišu i complementarnu primjenu mjera u odnosu na posljedice, poput kvantitativnih ciljeva zaštite okoliša i mjera koje su usmjerene na izvore, kada su u pitanju emisije.

Članak 11.

Načelo suradnje i podjele odgovornosti

Održivi razvoj postiže se kroz suradnju i zajedničko djelovanje svih subjekata u cilju zaštite okoliša, svako u okviru svoje nadležnosti i odgovornosti.

Provedba ciljeva vezanih za okoliš podstiče se međuentitetskom suradnjom, bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o zaštiti okoliša i drugim sporazumima o suradnji, kao i pružanjem informacija i podrške u svezi sa zaštitom okoliša, a osobito u odnosima sa susjednim zemljama.

U nedostatku međunarodnih sporazuma ciljevi zaštite okoliša drugih zemalja koji se uzimaju u obzir su smanjenje prekograničnog zagađivanja ili postojanje takve opasnosti po okoliš, kao i sprečavanje zagađivanja i izazivanja štete po okoliš.

Članak 12.

Učešće javnosti i pristup informacijama

Pitanja zaštite okoliša ostvaruju se putem učešća svih zainteresiranih građana. Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup infor-

macijama koje se odnose na okoliš, a kojim raspolažu tijela uprave, uključujući i informacije o opasnim materijama i aktivnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost učešća u procesu donošenja odluka.

Tijela koja donose propise i nadležna tijela za zaštitu okoliša su dužni pomagati i razvijati svijest javnosti, kao i podsticati učešće u odlučivanju, omogućavajući dostupnost informacija široj javnosti.

U cilju postizanja obeštećenja ili pravne zaštite svaka zainteresirana osoba ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.

Članak 13.

Načelo - zagađivač plaća troškove

Zagađivač plaća troškove kontrole i prevencije od zagađenja, bez obzira na to da li su troškovi nastali kao rezultat nametanja odgovornosti zbog emisija zagađenja, naknada utvrđenih odgovarajućim financijskim instrumentima ili kao obveza utvrđena u propisu o smanjivanju zagađenosti okoliša.

Korisnik okoliša je odgovoran za sve aktivnosti koje imaju uticaja na okoliš sukladno ovom Zakonu i drugim propisima.

IV - ZAŠTITA KOMPONENTI OKOLIŠA

Članak 14.

Integrirana zaštita komponenti okoliša

Komponente okoliša moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih komponenti okoliša, uzevši u obzir njih-

ove međuzavisne odnose. Sukladno tome utvrđuje se i način opterećivanja i korištenja komponenti okoliša.

Zaštita komponenti okoliša podrazumijeva zaštitu kvaliteta, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar komponenti i njihove prirodne ravnoteže.

Posebnim propisima uređuju se pojedine oblasti zaštite i očuvanja komponenti okoliša i zaštite od uticaja koji predstavljaju opasnost po okoliš.

Članak 15.

Očuvanje tla

Očuvanje tla obuhvata površinu i ispodpovršinske slojeve zemljišta, tlo, formacije stijena i minerala, kao i njihove prirodne i prelazne oblike i procese.

Očuvanje zemljišta obuhvata očuvanje produktiviteta, strukture, ravnoteže vode i zraka, te biota tla.

Na površini zemljišta ili ispod površine mogu se vršiti takve vrste aktivnosti i odlagati takve vrste materija koje ne zagađuju ili oštećuju kvantitet, kvalitet, materijalne procese zemljišta i komponente okoliša.

Tjekom provedbe projekata, kao i prije provedbe projekata (izgradnje, eksploatiranja ruda i td.), mora se osigurati adekvatno razdvajanje i zaštita površinskog tla, kao i zaštita i korištenje poljogospodarskog zemljišta.

Nakon završetka aktivnosti koje uključuju korištenje zemljišta, korisnik će osigurati obnovu odnosno razvoj tog područja prema utvrđenom planu.

Korisnik će osigurati obnovu i ponovni razvoj područja u toku korištenja okoliša, tamo gdje postoje uvjeti za

to i ukoliko je to utvrđeno posebnim propisima ili odlukom nadležnog tijela.

Članak 16.

Zaštita voda

Zaštita voda obuhvata očuvanje površinskih i podzemnih voda, zaliha, reguliranje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu korita, obalnih područja kopnenih voda i akvafera.

Prirodan protok, struktura i uvjeti protoka, korito i obalna područja mogu se mijenjati samo uz osiguranje očuvanja prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava i njihovog funkcioniranja.

Uvjeti za ekstrakciju i korištenje vode za svaku vrstu vodnih resursa, sukladno uvjetima tog područja, utvrđuju se posebnim propisima.

Vode se mogu koristiti i opterećivati, a otpadne vode i kanalizacija ispuštati u vode, uz primjenu odgovarajućeg tretmana, na način koji ne predstavlja opasnost za prirodne procese ili za obnovu kvaliteta i kvantiteta vode.

Ekstrakcija i povrat otpadnih voda u vode, kao i prenos voda vrši se na način koji ne utiče nepovoljno na rezerve, kvalitet i biotu voda iz kojih se vrši snabdijevanje ili u koje se vrši povrat i ne predstavlja opasnost za njihovo samoprečišćavanje.

Članak 17.

Zaštita zraka

Zaštita zraka obuhvata očuvanje atmosfere u cijelosti sa svim njenim procesima, očuvanje njene strukture i klimatskih obilježja.

Zrak mora biti zaštićen od opterećenja bilo kojih vještočkih uticaja koji se vrše na zrak ili na druge komponente okoliša putem transmisija radiokativnih, tečnih, gasovitih ili čvrstih materija ukoliko postoji opasnost da će štetno uticati na kvalitet zraka ili se štetno odraziti na ljudsko zdravlje.

Kada se planira uvođenje aktivnosti i uspostava postrojenja, kao i proizvodnja i korištenje proizvoda potrebno je preduzeti mjere kako bi nivo polutanata bio sveden na najmanju moguću mjeru.

Članak 18.

Očuvanje biosfere

Očuvanje biosfere obuhvata zaštitu živih organizama, njihovih zajednica i staništa, uzevši u obzir i očuvanje prirodnih procesa unutar njihovih staništa i prirodne ravnoteže uz osiguravanje održivosti ekosustava.

Korištenje biosfere ne može se vršiti na način koji narušava prirodne procese i uvjete biodiverziteta i predstavlja opasnost za njegovu održivost.

Članak 19.

Očuvanje izgrađenog okoliša

Razvojnim planom određuju se zone izgradnje na određenim lokacijama ovisno o stupanju opterećenja okoliša i svrhe izgradnje unutar određenih dijelova na određenim lokacijama.

Obavljanje aktivnosti u pojedinim zonama gdje postoji zaštitna udaljenost ili područje, dozvoljeno je na način utvrđen posebnim propisima sukladno

prirodi opterećivanja okoliša i propisima o zaštiti okoliša.

Zelene površine i pojas skloništa unutar općine uređuju se na način utvrđen posebnim propisima.

Članak 20.

Opasne supstancije i tehnologije

Zaštita od štetnih uticaja opasnih supstancija obuhvata uporabu svih prirodnih i vještočkih supstancija koje se koriste, proizvode ili distribuiraju od korisnika okoliša u toku provođenja aktivnosti, a koje su po svom kvantitetu ili kvalitetu, eksplozivne, zapaljive, radioaktivne, toksične, podložne koroziji, izazivaju infekcije, ekotoksične, mutagene, karcinogene, iritirajuće ili mogu izazvati takav uticaj u kontaktu sa drugim supstancijama.

Kada se upravlja opasnim supstancijama ili tijekom uporabe, uključujući i eksploataciju, odnosno ekstrakciju, skladištenje, transport, proizvodnju, izradu i primjenu ili kada se primjenjuju opasne tehnologije, moraju se preduzeti sve potrebne zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik od opasnosti po okoliš svodi na najniži stupanj ili se eliminira mogućnost takvih opasnosti sukladno posebnim propisima.

Kada se primjenjuju tehnologije koje mogu predstavljati opasnost po okoliš mora se odrediti zaštitna oblast ili razdaljina, shodno prirodi izvora opasnosti, kako bi se umanjio rizik od opasnosti po okoliš.

Članak 21.

Otpad

Zaštita od štetnog uticaja otpada

po okoliš obuhvata sve vrste supstancija, proizvoda, uključujući ambalažu i materijal za pakiranje tih supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.

Imalac otpada dužan je preduzeti adekvatne mjere za upravljanje otpadom i osigurati osnovne mjere u cilju sprečavanja stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu uporabu, ekstrakciju sirovina i moguće energije, te sigurno odlaganje.

Članak 22.

Buka i vibracije

Zaštita od buke i vibracija u okolišu obuhvata sve vrste vještočki proizvedenih emisija energija koje izazivaju opterećenje nepoželjnom, neprijatnom bukom, odnosno vibracijama koje mogu ugroziti zdravlje ili štetno uticati na zdravlje.

Radi zaštite od buke potrebno je primjenjivati tehničke i organizacijske metode koje podstiču:

- smanjivanje stvaranja emisija buke ili vibracija, odnosno izvora koji stvaraju buku ili vibracije;
- smanjivanje opterećenja, odnosno sprečavanje povećavanja opterećenja bukom ili vibracijama,
- naknadnu zaštitu u onim sredinama koje su pod stalnim opterećenjem iznad utvrđenih standarda.

Članak 23.

Radijacija

Zaštita od štetnih radijacijskih uticaja po okoliš obuhvata vještočki proizvedenu i prirodnu jonizaciju, nejoni-

zirajuću radijaciju i termalnu radijaciju.

V - DOKUMENTI O ZAŠTITI OKOLIŠA I NJEGOVOM UNAPREĐENJU

Članak 24.

Plan zaštite okoliša Bosansko-podrinjskog kantona

Plan zaštite okoliša Bosansko-podrinjskog kantona dugoročno određuje i usmjerava ciljeve očuvanja i unapređenja postojećih prirodnih vrijednosti, uređenja prostora, korištenja prirodnih resursa biljnog i životinjskog svijeta. Ovo se temelji na dokumentima prostornog uređenja kantonalnog i općinskog nivoa i drugim planovima i osnovama korištenja prirodnih resursa (planovi uređenja i korištenja zemljišta, poljogospodarske, šumske, vodogospodarske i lovno-ribolovne osnove i drugi planovi), a sukladno ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem područja Kantona.

Plan zaštite okoliša iz stavka 1. ovog članka sadrži temelj za usmjeravanje i usklađivanje gospodarstvenih, tehničkih, znanstvenih, obrazovnih, organizacijskih i drugih mjera, provođenja Kantonalnog i Federalnog zakona i prihvaćenih međunarodnih obveza s ciljem zaštite okoliša.

Plan zaštite okoliša sadrži osobito:

- ocjenu stanja okoliša u Kantonu te stanje zagađenja okoliša po pojedinim dijelovima Kantona,
- temelje ravnopravnog gospodarskog razvoja i efikasne zaštite okoliša održivim gospodarskim razvojem, temelje praćenja stanja okoliša (monitoring) uz suglasnost Federalnog minis-

tarstva i kad je to međunarodna obveza BiH,

- pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno provesti sanacijske mjere u okolišu (zagađena područja, područja ugrožena erozijom i bujicama, eksploatacijom mineralnih sirovina, pošumljavanje goleti, staništa divljači i sl.) temeljnih uvjeta i utvrđivanje mjera za sanaciju,
- izvore i procjenu potrebnih sredstava za provođenje mjera zaštite okoliša,
- temelje usmjeravanja i unapređenja naučno-istraživačkog rada iz oblasti zaštite okoliša.

Prijedlog plana zaštite okoliša dostavlja se Federalnom ministarstvu radi davanja sugestija i primjedaba.

Prijedlog plana mora, također, biti dostupan javnosti radi davanja sugestija i primjedaba.

Rok za dostavljanje sugestija i primjedaba je do tri mjeseca (90 dana) od dana prijema prijedloga.

Plan zaštite okoliša donosi Skupština Kantona na prijedlog Vlade Kantona za period od 6 (šest) godina.

Izvješće o provođenju Plana podnosi Kantonalno ministarstvo svake 2 (dvije) godine i upućuje ga Skupštini Kantona.

Plan zaštite okoliša se objavljuje u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Skupština kantona može donijeti propis kojim će se regulirati donošenje općinskih planova zaštite okoliša i njihov sadržaj.

Program mjera i unapređenje zaštite okoliša Bosansko-podrinjskog kantona

Članak 25.

Program mjera zaštite okoliša za

područje Kantona utvrđuje osobito:

- temeljne ciljeve, uvjete i mjere zaštite okoliša u cjelini, stanje zagađenja okoliša po sastavnim djelovima i prostornim cjelinama Kantona,
- prioritetne mjere zaštite po sastavnim djelovima ili pojedinim cjelinama, a u cilju očuvanja i unapređenja prirodnih resursa i njihovog obnavljanja, a ako su neobnovljivi, njihovog racionalnog korištenja,
- mjere za predviđanje, sprečavanje i ograničavanje zagađenja okoliša,
- subjekte koji su dužni provoditi mjere i ovlaštenja u svezi sa realiziranjem programa zaštite okoliša,
- rokove za preduzimanje pojedinih mjera,
- procjenu potrebnih sredstava,
- izvore financiranja za sprovođenje potrebnih mjera.

Program mjera zaštite okoliša donosi Vlada Kantona.

Program mjera zaštite okoliša objavljuje se u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Član 26.

Programi zaštite okoliša Kantona moraju biti usaglašeni sa Strategijom zaštite okoliša i Programom mjera zaštite okoliša Federacije BiH.

U slučaju neusuglašenosti Programa mjera zaštite okoliša primjenjuje se Program mjera zaštite okoliša šireg područja.

Iznimno od stavka 2. ovog članka primjenit će se Program mjera zaštite okoliša užeg područja ukoliko se tim programom ne mijenja temelj zaštite okoliša utvrđen Programom mjera zaštite ok-

oliša šireg područja uz predbježno pribavljenu suglasnost Federalnog ministarstva.

Vlada Kantona može donijeti propis kojim će se regulirati izrada programa mjera zaštite okoliša sa sadržajem za općine Kantona.

Izvješće o stanju okoliša

Članak 27.

Vlada podnosi Skupštini Kantona dvogodišnje izvješće o sprovođenju mjera Programa zaštite okoliša i iz drugih dokumenata vezanih za zaštitu okoliša. Po potrebi na zahtjev zastupnika može se Izvješće o stanju okoliša podnositi i češće.

Izvješće o stanju okoliša iz stavka 1. ovog članka sadrži podatke o stanju okoliša u Kantonu, podatke o uticaju pojedinih zahvata na okoliš i o svim drugim nepovoljnim uticajima na okoliš, ocjenu provedenih mjera i njihove efikasnosti, ocjenu provedenog nadzora, podatke o izrečenim kaznama i o korištenju financijskih sredstava za zaštitu okoliša, procjenu potrebe izmjena i dopuna postojeće, odnosno izrade nove dokumentacije te drugih važnih podataka za zaštitu okoliša.

Izvješće o stanju okoliša i o sprovođenju programa mjera zaštite okoliša za Kanton sadrži sve elemente navedene u stavku 2. ovog članka, a ovisno o posebnim karakteristikama područja za koje su programi mjera zaštite okoliša doneseni.

Izvješće o stanju okoliša kantona usvaja Skupština Kantona.

Članak 28.

Uputstvo o obveznoj jedinstven-

oj metodologiji za pripremu i izradu dokumenata o zaštiti okoliša za Kanton donosi Kantonalni ministar.

VI - ORGANIZACIJA POSLOVA UPRAVLJANJA, ZAŠTITE I UNAPREĐENJA OKOLIŠA

Članak 29.

Upravljanje, zaštitu i unapređenje okoliša osigurava Zakonodavno tijelo Kantona (Skupština) donošenjem plana i programa mjera zaštite okoliša i drugih dokumenata važnih za zaštitu okoliša.

Poslove zaštite okoliša i njegovog unapređenja, kao i nadzor nad sprovođenjem mjera upravljanja okolišem osiguravaju Kantonalna tijela uprave nadležna za poslove zaštite okoliša, te općinska tijela putem svojih nadležnih službi u okviru svojih nadležnosti.

Stručne poslove iz oblasti zaštite okoliša mogu vršiti znanstvene, stručne i javnozdravstvene organizacije (ustanove) – pravne osobe koje za to ispunjavaju propisane uvjete.

Građani, kao pojedinci ili udruženja građana, strukovna udruženja i druge nevladine organizacije doprinose ostvarivanju ciljeva zaštite okoliša i sprovođenja aktivnosti na zaštiti okoliša i njegovom unapređenju.

Članak 30.

Kantonalno Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Kantonalno ministarstvo) vrši upravne i stručne poslove koji se odnose na sprovođenje ovog Zakona i drugih propisa iz svoje nad-

ležnosti; upravni nadzor, ocjenu dokumentacije iz oblasti zaštite okoliša, vodi katastar zagađenja i praćenje utjecaja zagađenja na okoliš, daje mišljenja o procjeni uticaja zahvata na okoliš, izdaje okolišnu dozvolu u okviru nadležnosti, prati i predlaže mjere za unapređenje okoliša, koordinira istraživanja u području zaštite okoliša i njegovo sprovođenje ukoliko nisu u nadležnosti tijela kantonalne uprave, vrši inspekcijske poslove zaštite okoliša, te prati i primjenjuje federalne i međunarodne propise.

U cilju postizanja koordiniranog i usuglašenog ekonomskog razvoja sa potrebama zaštite okoliša, stručnog i znanstvenog temelja za reguliranje pojedinih pitanja Vlada formira Kantonalni savjet za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Savjet) koga čine znanstveni, stručni, javni i drugi radnici.

Savjet daje mišljenje, prijedloge i ocjene o pitanjima zaštite okoliša i ekonomskog razvoja sa prijedlozima dokumenata koje donose Skupština i Vlada.

Savjet broji 15 (petnaest) članova koji se biraju: po 1 (jedan) član ispred općina Kantona, a ostali iz reda stručnih ljudi i znanstvenih radnika iz oblasti zaštite okoliša.

Članak 31.

Kanton uređuje, organizira, financira i unapređuje poslove zaštite okoliša koji su od značaja za Kanton, a osobito:

- sprovođenje programa mjera zaštite okoliša i njegovog unapređenja,
- pripremu i sprovođenje sanacija kada je to njegova obveza,
- praćenje stanja okoliša (monitoring) i smanjenje imisije i emisije kad je to njihova obveza,

- osiguranje uvjeta za vođenje katastra zagađenja okoliša, evidencije o stanju okoliša, spovođenje mjera zaštite okoliša i obavještanje javnosti,
- preduzimanje drugih mjera sukladno ovom zakonu i drugim propisima.

Članak 32.

Općine kao jedinice samouprave i uprave uređuju, organiziraju, financiraju i unapređuju poslove zaštite okoliša koji su od lokalnog značaja.

Zaštita okoliša općina obuhvata:

- osiguravanje uvjeta za sprovođenje zaštite okoliša i njegovog uređenja,
- pripremu i sprovođenje sanacija kada je to njihova obveza,
- osiguravanje praćenja stanja okoliša (monitoring) i mjerenje imisija kada je to njihova obveza,
- osiguravanje uvjeta za vođenje katastra zagađenja,
- osiguravanje uvjeta za vođenje evidencije o stanju okoliša,
- osiguravanje uvjeta za sprovođenje mjera zaštite okoliša,
- način obavještanja javnosti,
- sprovođenje i drugih mjera sukladno ovom zakonu i pojedinim propisima.

VII - SPROVOĐENJE ZAŠTITE I UNAPREĐENJA OKOLIŠA

Članak 33.

Zaštita i unapređenje okoliša sprovodi se:

- Standardima kvaliteta okoliša,
- Procjenama uticaja na okoliš,
- Okolišnim dozvolama,
- Dokumentima prostornog uređenja,

- Praćenjem stanja okoliša,
- Registracijom i kontrolom djelatnosti koje ugrožavaju okoliš,
- Katastrom zagađenja okoliša,
- Informacijskim sustavom zaštite okoliša,
- Planovima interveniranja u zaštiti okoliša,
- Javnošću podataka o zaštiti okoliša,
- Ekonomskim mjerama.

Standardi kvaliteta okoliša

Članak 34.

Standardi kvaliteta okoliša koji sadrže granične vrijednosti za pojedine dijelove okoliša i za osobito vrijedne, osjetljive ili ugrožene područne cjeline određuju se posebnim propisom ako nisu određeni zakonom.

Propisom iz stavka 1. ovog članka mogu se odrediti rokovi i postupak za postizanje kvaliteta okoliša, moguća odstupanja od standarda i kaznene odredbe za povredu odredaba propisa.

Ako standardi kvaliteta okoliša nisu određeni zakonom ili posebnim propisom iz stavka 1. ovog članka, propisuje ih Vlada Kantona.

Članak 35.

Za određene proizvode, uređaje, opremu i proizvodne procese koji mogu prouzrokovati rizik ili opasnost po okoliš posebnim propisima određuju se tehnički standardi kvaliteta okoliša.

Tehničkim standardima iz stavka 1. ovog članka određuju se granične vrijednosti emisija i imisija u svezi sa proizvodnim postupkom i korištenjem uređaja i opreme, odnosno granične vrijednosti u svezi sa sastavom proizvoda, i

kaznene odredbe za povredu odredaba propisa.

Tehničkim standardima može se propisati i način izrade, proizvodnje, označavanja, postupanja i korištenja proizvoda, opreme i proizvodnih postupaka, te postupak sa proizvodima, uređajima i opremom nakon prestanka korištenja.

Propisima iz stavka 1. ovog članka određuju se postupci i rokovi za postizanje tehničkih standarada i njihovu primjenu na postojeće proizvode i uređaje.

Ako tehnički standardi nisu određeni posebnim propisom iz stavka 1. ovog članka, propisuje ih Vlada Kantona.

Procjena uticaja na okoliš

Članak 36.

Procjenom uticaja na okoliš osigurava se ostvarenje principa preventive usklađivanjem i prilagođavanjem namjeravanog zahvata sa prihvatnim mogućnostima okoliša na određenom području.

Procjenom uticaja na okoliš sagledava se mogući nepovoljni uticaj namjeravanog zahvata na tlo, vodu, more, vazduh, šume, klimu, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, prostorne i kulturne vrijednosti, njihove međusobne odnose, uključujući i druge planirane zahvate i mogući međuuticaj sa postojećim ili planiranim zahvatima na području na kojem se sagledava uticaj zahvata.

Procjena uticaja na okoliš treba sadržavati i vrednovanje uticaja namjeravanog zahvata na okoliš, odnosno dijelove okoliša i mjere zaštite okoliša, kako bi se neprihvatljivi uticaji sveli na minimum i postigla maksimalna očuva-

nost kvaliteta okoliša.

Mjere i uvjeti za sprečavanje ugrožavanja okoliša, sadržani u procjeni uticaja na okoliš, obvezno čine sastavni dio dokumenta sa uvjetima za uređenje prostora, odnosno izvođenje radova na koje se donosi procjena.

Procjena uticaja na okoliš sprovodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, odnosno prije izdavanja urbanističke suglasnosti ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje urbanističke suglasnosti nije obvezno.

Članak 37.

Kantonalno ministarstvo u okviru svoje nadležnosti utvrđuje zahvate za koje je potrebna predbjezna procjena uticaja na okoliš.

Sadržaj, rok i način izrade studije o uticaju na okoliš, način donošenja procjene i zaključaka o namjeravanom zahvatu, obavještanje javnosti i način sudjelovanja javnosti u odlučivanju, prava i obveze učesnika u postupku, program i način provjere stručne osposobljenosti pravne osobe koja izrađuje studije donosi ministar Kantonalnog ministarstva (u daljnjem tekstu: Kantonalni ministar).

Zahvati za koje je potrebna ocjena uticaja na okoliš mogu se odrediti i dokumentima prostornog uređenja Kantona.

Članak 38.

Uticaj zahvata na okoliš, njegovo vrednovanje i prihvatljivost ocjenjuje nadležno Kantonalno ministarstvo na temelju Studije uticaja na okoliš.

Kantonalno tijelo uprave nadležno za poslove zaštite okoliša vrši poslove iz stavka 1. ovog članka ako je to pre-

dviđeno dokumentima prostornog uređenja Kantona.

Članak 39.

Studiju uticaja na okoliš pribavlja nositelj namjeravanog zahvata koji osigurava njenu izradu i snosi sve troškove procjene uticaja na okoliš.

Studiju uticaja na okoliš izrađuje pravna osoba registrirana i certificirana za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite okoliša.

Federalno ministarstvo provedbenim aktom uređuje uvjete i kriterijume koje moraju ispunjavati nositelji izrade studije uticaja na okoliš.

Studija uticaja na okoliš je stručna podloga za rad Kantonalnog ministarstva iz članka 37. stavak 1. koja obuhvata sve potrebne podatke, dokumentaciju, obrazloženja i opise u tekstualnom i grafičkom obliku te prijedlog ocjena prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okoliša.

Članak 40.

Rješenje u smislu odobravanja namjeravanog zahvata na temelju Studije uticaja na okoliš, u okviru svoje nadležnosti izdaje Kantonalno ministarstvo.

Rješenjem iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se prihvatljivost ili neprihvatljivost namjeravanog zahvata te sadržaj potrebnih mjera zaštite okoliša koje proizlaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje doprinose smanjivanju zagađenja okoliša.

Na postupak dostave rješenja iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se Zakon o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, br. 2/98).

Naknadu za ocjenu studije utica-

ja na okoliš, koja obuhvata rad pravnih i tehničkih stručnjaka i sve ostale troškove koji nastanu u postupku procjene uticaja na okoliš, donosi Kantonalni ministar shodno svojoj nadležnosti.

Članak 41.

Protiv rješenja iz članka 40. ovog Zakona nije dopuštena žalba, ali se može dozvoliti izmjena ili dopuna studije uticaja na okoliš u onom dijelu koji se odnosi na umanjenje ili eliminaciju evidentiranih negativnih uticaja na okoliš.

Članak 42.

Ako bi predviđeni zahvat, objekat ili djelatnost mogao znatno uticati na stanje okoliša u susjednom kantonu, entitetu ili državi, Kantonalno ministarstvo obavještava nadležno federalno ministarstvo i tijelo susjednog kantona, entiteta ili države o namjeravanom zahvatu u formi informacije.

Članak 43.

Okolšna dozvola

Okolšna dozvola ima za cilj visok nivo zaštite okoliša.

Provedbenim propisom utvrdit će se pogoni i postojenja koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ukoliko imaju okolšnu dozvolu izdatu sukladno odredbama ovog Zakona i Zakona o upravnom postupku.

Ukoliko je posebnim propisima utvrđeno izdavanje drugih dozvola za pogone i postrojenja, dozvole će biti izdate zajedno/usklađeno sa okolšnom dozvolom.

Tijela nadležna za izdavanje dru-

gih dozvola uključuju se u postupak izdavanja okolišne dozvole.

Okolišna dozvola pribavlja se i u slučaju značajne promjene u radu pogona i postrojenja.

Nadležno ministarstvo revidira okolišnu dozvolu svakih (5) pet godina.

Članak 44.

Zahtjev

Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole sadrži:

- ime i adresu operatora/investitora;
- lokaciju pogona i postrojenja kao i opis pogona i postrojenja i aktivnosti (plan, tehnički opis rada, itd.), temeljnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstancija i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje;
- prirode i količine predviđenih emisija iz pogona i postrojenja u okolišu (zrak, voda, tlo) kao i identifikacija značajnih uticaja na okoliš;
- predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprečavanje ili, ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja;
- mjera za sprečavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji produkuje postrojenje;
- ostalih mjera radi usklađivanja sa temeljnim obvezama operatora osobito mjera nakon zatvaranja postrojenja;
- mjera planiranih za monitoring emisija unutar područja i/ili njihov uticaj;
- predviđenih alternativnih rješenja;
- kopiju zahtjeva za dobijanje drugih dozvola koje će biti izdate zajedno sa okolišnom dozvolom i
- netehnički rezime.

Za pogone i postrojenja za koje je

nadležno ministarstvo utvrdilo potrebu izrade studije o uticaju na okoliš uz zahtjev za izdavanje okolišne dozvole umjesto podataka iz stavka 1. ovog članka podnosi se studija o uticaju na okoliš.

Ukoliko na temelju zahtjeva i priloženih dokaza za prethodnu procjenu uticaja na okoliš nadležno ministarstvo utvrdi da nije potrebna izrada Studije o uticaju na okoliš, zahtjev za predbežnu procjenu smatrat će se zahtjevom za izdavanje okolišne dozvole.

Članak 45.

Izdavanje okolišne dozvole

Nadležno ministarstvo izdaje okolišnu dozvolu u roku od 120 (stodvadeset) dana od dana podnošenja zahtjeva.

U slučajevima gdje je potrebna procjena uticaja na okoliš, okolišna dozvola izdaje se u roku od 60 (šezdeset) dana od dana dostavljanja studije o uticaju na okoliš.

Okolišna dozvola sadrži:

- granične vrijednosti emisija za zagađujuće materije;
- uvjete za zaštitu zraka, tla, voda, biljnog i životinjskog svijeta;
- mjere za upravljanje otpadom koji proizvodi pogon i postrojenje;
- mjere za minimizaciju prekograničnog zagađenja;
- sustav samomonitoringa uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja i mjere vezane za uvjete rada u izvanrednim situacijama.

Granične vrijednosti emisija i ekvivalentni parametri i tehničke mjere zasnivaju se na najboljim raspoloživim tehnologijama uzimajući u obzir tehničke karakteristike pogona i postrojenja, nji-

hov geografski položaj i ostale uvjete.

Ukoliko su standardima kvaliteta predviđeni strožiji uvjeti od onih koji se postižu primjenom najboljih raspoloživih tehnologija utvrdit će se dodatne mjere neophodne za izdavanje okolišne dozvole (npr. ograničenje radnih sati, manje zagađujućih goriva, itd.).

Članak 46.

Postojeći pogoni i postrojenja

Pogoni i postrojenja utvrđeni provedbenim propisom iz članka 43. ovog Zakona za koje su izdate dozvole prije stupanja na snagu ovog zakona, moraju pribaviti okolišnu dozvolu najkasnije do 2008. godine.

Kantonalni ministar utvrdit će rokove za podnošenje zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole za pogone i postrojenja iz stavka 1. ovog članka.

Članak 47.

Podaci koje dostavlja operator

Operator pogona i postrojenja za koje je izdata okolišna dozvola i operator pogona i postrojenja za koje nije potrebna okolišna dozvola, dužan je redovno obavještavati nadležno ministarstvo o rezultatima monitoringa emisija, bez odlaganja prijaviti svaku vanrednu situaciju koja značajno utiče na okoliš i dostaviti sve podatke i informacije potrebne da bi se ispunili zahtjevi propisani za izvještavanja na državnom i međudržavnom nivou.

Članak 48.

Ponovno razmatranje i izmjene dozvola

Nadležno ministarstvo razmatra

i vrši izmjenu okolišne dozvole u slučajevima da je:

- zagađenje koje stvara pogon i postrojenje toliko značajno da se moraju izmijeniti postojeće granične vrijednosti emisija;
- došlo do značajnih promjena u najboljim raspoloživim tehnologijama koje omogućuju značajno smanjenje emisija bez većih troškova ili
- sigurnost odvijanja rada i aktivnosti zahtijeva korištenje drugih tehnologija.

Nadležno ministarstvo može, na zahtjev zainteresiranih subjekata koji žive na području na kojem rad pogona i postrojenja može imati negativan uticaj i ugrožavati ili predstavljati opasnost po okoliš i zdravlje, preispitati okolišnu dozvolu.

Ukoliko bi izmjene pogona i postrojenja radi prilagođavanja zahtjevima iz oblasti zaštite okoliša prouzrokovale korjenite promjene pogona i postrojenja, nadležno ministarstvo nalaže operatoru da sačini plan prilagođavanja sa mjerama i rokovima za prilagođavanje pogona i postrojenja temeljnim obvezama utvrđenim ovim zakonom.

Dokumenti prostornog uređenja

Članak 49.

Kod izrade i donošenja dokumenta prostornog uređenja mora se osobito uzimati u obzir osjetljivost okoliša na određenom prostoru, odnos prema skladu i vrijednostima prirode, odnos prema obnovljivim i neobnovljivim prirodnim resursima, prirodnoj i kulturnoj baštini i ukupnosti međusobnih uticaja postojećih i planiranih zahvata na oko-

liš, utvrditi područja ugroženih dijelova okoliša, kontaminiranih područja, područja ugroženih erozivnim procesima, bujicama, eksploatacijom mineralnih sirovina i utvrđivanjem sanacijskih mjera.

Mjere zaštite okoliša sadržane u dokumentima prostornog uređenja su mjere zaštite zemljišta, vode, mora, vazduha, šuma, klime, zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, prirodnih, kulturnih i prostornih vrijednosti, mjere postupanja sa otpadom, mjere zaštite od buke, požara i druge mjere zaštite okoliša, a određuju se sukladno odredbama ovog zakona i posebnih propisa.

Dokumenti prostornog uređenja su obvezno usklađeni sa planom i programom zaštite okoliša.

Članak 50.

Nositelj izrade dokumenata prostornog uređenja Kantona dužan je prije njihovog donošenja pribaviti suglasnost Federalnog ministarstva o usklađenosti ovih planova sa mjerama zaštite okoliša.

Suglasnost se daje u roku od 30 (trideset) dana od dostave prijedloga prostornog plana Kantona. Ukoliko Federalno ministarstvo ne da suglasnost u roku utvrđenom stavkom 2. ovog članka, smatrat će se da je suglasnost data, odnosno da nema primjedbi na mjere zaštite okoliša u dokumentima prostornog uređenja kantona.

Suglasnost iz stavka 1. ovog članka mora se pribaviti i za one dokumente za koje je to utvrđeno dokumentima prostornog uređenja Kantona.

Praćenje stanja okoliša

Članak 51.

Praćenje stanja okoliša (monitor-

ring) određeno Strategijom zaštite okoliša Kantona, financira se iz sredstava Kantonalnog i Federalnog proračuna, sukladno nadležnostima i u interesu istih.

Sadržaj, metodologiju i način praćenja stanja okoliša propisuje Vlada Kantona.

Članak 52.

Za sve zahvate za koje je određeno sprovođenje ocjene uticaja na okoliš pravna osoba iz članka 39. dužna je:

- mjeriti emisije i o tome voditi evidenciju,
- mjeriti imisije, odnosno sudjelovati u mjerenju imisije prema svom udijelu u zagađenju okoliša,
- mjeriti kontaminaciju, voditi evidenciju o vrsti, količini i posljedicama,
- sudjelovati u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica zagađenja okoliša.

Pravna osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je osigurati financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

Vrstu emisija, imisija, prirodnih i drugih pojava koje su predmet praćenja, metodologiju mjerenja, uzimanje uzoraka, rok za dostavljanje podataka federalnim tijelima uprave i način vođenja popisa podataka, ako nisu određeni posebnim propisom, propisuje Vlada Kantona.

Propisom iz stavka 3. ovog članka može se propisati i obveza praćenja stanja okoliša, način vođenja popisa podataka, te kaznene odredbe za povredu odredaba propisa i za druge pravne osobe koje nisu obuhvaćene odredbom iz stavka 1. ovog članka.

Propisom iz stavka 3. ovog članka određuju se uvjeti tehničke oprem-

ljenosti i stručna sprema uposlenih, koje mora zadovoljavati pravna osoba iz stavka 1. ovog članka, te kaznene odredbe za povredu odredaba tog propisa.

Članak 53.

Kanton će osigurati mjerenje emisije na svom području na kojem je došlo do zagađenja okoliša, ako zagađivač okoliša nije poznat.

Članak 54.

Pravna osoba, koja je prema ovom Zakonu obvezna sprovesti sanacijski program, dužna je i nakon sprovođenja sanacijskih mjera osigurati praćenje njihovog učinka na stanje okoliša i osigurati financijska sredstva za njihovo praćenje.

Kad se sukladno odredbama ovog Zakona izvođenje programa sanacije financira iz sredstava Federalnog proračuna, praćenje stanja okoliša i učinka sanacijskih mjera osigurava Vlada Kantona.

Kad se izvođenje programa sanacije financira iz sredstava Proračuna Kantona, praćenje stanja okoliša i učinka sanacijskih mjera osigurava Vlada Kantona.

Članak 55.

Pravna osoba iz članka 52. stavak 1. i članka 54. ovog Zakona dužni su podatke mjerenja emisije i imisije dostavljati Federalnom ministarstvu i Kantonalnom tijelu nadležnom za poslove zaštite okoliša.

Registracija i kontrola djelatnosti koje ugrožavaju okoliš

Članak 56.

Djelatnosti koje ugrožavaju ili mogu ugrožavati okoliš podliježu osobitom režimu kontrole.

Kontrola se ostvaruje:

1. utvrđivanjem spiska djelatnosti, kao i spiska pogona i postrojenja koji vrše djelatnosti koja ugrožava ili može ugroziti okoliš (određeni energetske objekti, rafinerije, kemijske industrije, industrije celuloze i papira, industrije cementa, crne i obojene metalurgije, transport, promet i uskladištenje štetnih, opasnih, zapaljivih i drugih materija i slično),
2. davanjem osobite suglasnosti za djelatnosti iz točke 1. u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti, odobrenja za građenja i odobrenja za uporabu,
3. obveznom registracijom svih pogona i postrojenja iz točke 1. svake 2 (dvije) godine.

Način utvrđivanja spiska djelatnosti i spiska pogona i postrojenja iz točke 1., uvjete davanja osobite suglasnosti iz točke 2., i način vršenja registracije iz točke 3. propisuje nadležno Kantonalno ministarstvo u okviru svoje nadležnosti.

Članak 57.

U postupku davanja suglasnosti iz točke 2. članka 56. ovog Zakona, nadležno tijelo vrši prethodni pregled tehničke dokumentacije i daje svoje mišljenje da li su ispunjeni propisani uvjeti

za puštanje u rad pogona, odnosno postrojenja.

Članak 58.

Redovita dvogodišnja registracija svih pogona i postrojenja iz članka 56. stavak 3. ovog Zakona vrši se nakon provjeravanja da li su ispunjeni propisani uvjeti.

Troškove registracije snose vršitelji odgovarajućih djelatnosti.

Kantonalno ministarstvo u okviru svoje nadležnosti, a uz suglasnost Vlade Kantona, može iznimno za određeno vrijeme i uz određene uvjete, odobriti vršenje djelatnosti koja može da ugrožava okoliš, ako je ta djelatnost od osobitog značaja za gospodarstvo ili je njeno vršenje od općeg interesa.

Katastar zagađenja okoliša

Članak 59.

Katastar zagađenja okoliša vodi Kantonalno tijelo uprave nadležno za poslove zaštite okoliša.

Podaci i informacije iz katastra zagađenja okoliša su javni, a objavljuje ih Kantonalno tijelo nadležno za poslove zaštite okoliša jedanput godišnje za svoj kanton.

Informacijski sustav zaštite okoliša

Članak 60.

Kantonalno ministarstvo u suradnji sa nadležnim općinskim službama (tijelima), prema potrebi i interesu uspostavlja informacijski sustav zaštite okoliša, koji sadrži podatke katastra zagađenja okoliša, stručne, znanstvene i te-

hničke informacije domaćih i stranih institucija i međunarodnih organizacija, faktografske, metodološke i dokumentacijske podatke i informacije od značaja za zaštitu okoliša, informacije o planskim mjerama Federalnih i drugih institucija.

Informacijski sustav zaštite okoliša Kantona, ukoliko je uspostavljen, po potrebi vrši razmjenu informacija sa informacijskim sustavima drugih (osobito susjednih) kantona i Federalnim informacijskim sustavom.

Sadržaj, metodološki pristup, obvezu, način dostavljanja i upravljanja podacima donosi Kantonalna vlada na prijedlog nadležnog ministarstva.

Planovi interveniranja u zaštiti okoliša

Članak 61.

Za slučajeve moguće ekološke nesreće ili izvanredne, osobite ugroženosti okoliša, opasnosti po život i zdravlje ljudi, Vlada Kantona donosi planove interveniranja.

Planovi interveniranja iz stavka 1. ovog članka sadrže vrste rizika i opasnosti, postupak i mjere za ublažavanje i otklanjanje neposrednih posljedica štetnih za okoliš, subjekte za sprovođenje pojedinih mjera, odgovornost i ovlaštenja u svezi sa sprovođenjem, te način usaglašavanja sa interventnim mjerama koje se sprovode na temelju drugih Zakona.

Planove interveniranja moraju imati proizvođači opreme i uređaja koji mogu prouzrokovati zagađenje okoliša.

Operator, odnosno bilo koja fizička ili pravna osoba koja rukovodi radom ili kontrolira postrojenje, odnosno osoba na koju je preneseno javno ovlašt-

enje, također mora imati svoj plan i sadržaj interveniranja.

Ministar, po potrebi, donosi bliži propis o vrsti proizvoda, opreme i uređaja iz stavka 3. ovog članka.

Ekonomске mjere

Članak 62.

Posebnim zakonom, odnosno provedbenim propisom se određuju olakšice i oslobađanje plaćanja poreza, carina i drugih javnih prihoda za korištenje proizvodnih postupaka, proizvodnju i promet proizvoda čiji je uticaj na stanje okoliša povoljniji od uticaja drugih srodnih proizvodnih postupaka proizvodnje i proizvoda i za korištenje obnovljivih izvora energije, opreme i uređaja koji doprinose zaštiti okoliša.

Olakšice i oslobađanje plaćanja poreza, carina i drugih javnih prihoda iz stavka 1. ovog članka u okviru svoje nadležnosti može odrediti Vlada Kantona, ako isti nisu određeni posebnim zakonom.

Članak 63.

Posebnim propisom mogu se odrediti olakšice i smanjiti porezi i drugi javni prihodi za proizvođače koji organiziraju povrat uporabljenih i neuporabljenih uređaja, opreme ili njihovih dijelova, proizvoda ili njihove ambalaže ili na neki drugi organiziran način smanje negativan uticaj svog djelovanja na okoliš.

Olakšice i smanjivanje poreza i drugih javnih prihoda iz stavka 1. ovog članka može, u okviru svoje nadležnosti, odrediti Vlada Kantona, ako nije određeno posebnim propisom.

Javnost podataka o zaštiti okoliša

Članak 64.

Tijela uprave nadležna za poslove okoliša, pravne osobe koje obavljaju poslove u svezi sa zaštitom okoliša i pravne osobe koje svojom djelatnošću ugrožavaju okoliš, a raspoložu podacima o stanju okoliša, o uticaju predviđenih i ostvarenih zahvata na okoliš, mjerama zaštite okoliša i drugim podacima važnim za zaštitu okoliša, dužni su osigurati javnost tih podataka i objaviti ih, osim kada je posebnim zakonom propisano čuvanje državne, vojne, službene ili poslovne tajne.

Svi subjekti navedeni u stavku 1. ovog članka dužni su odmah obavijestiti javnost o prekoračenju propisanih nivoa ugrožavanja okoliša i periodično obavještavati javnost o zagađenju okoliša.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost kojom zagađuju okoliš dužne su voditi evidenciju o podacima važnim za zaštitu okoliša i dostavljati je u propisanom roku tijelima nadležnim za vođenje evidencije i katastra zagađenja okoliša iz članka 59. stavak 1. ovog Zakona.

Subjekti iz stavka 1. ovog članka dužni su obavještavati javnost i davati podatke kojima raspoložu zainteresiranim institucijama, organizacijama i pojedincima u roku od mjesec dana od prijema zahtjeva.

Kad se radi o izvanrednim slučajevima osobite ugroženosti okoliša subjekti iz stavka 1. ovog članka su dužni putem sredstava javnog informiranja što prije obavijestiti javnost.

Za davanje podataka o stanju okoliša može se posebnim kantonalnim propisom kojeg donosi Kantonalni minis-

tar, utvrditi cijena radi naplate davanja pojedinih podataka, a u cilju nadoknade za nastale troškove kod davanja podataka.

VIII - DOBROVOLJNI PRISTUP

Označavanje proizvoda i ambalaže

Članak 65.

Prije stavljanja u promet proizvoda, sirovina i njihove ambalaže proizvođači su dužni upozoriti na štete koje se mogu prouzrokovati po okoliš i okolišnu neprihvatljivost njihovih proizvoda, sirovina i ambalaže.

Način i sadržaj upozorenja o zagađenju okoliša, način označavanja proizvoda, sirovina i njihove ambalaže u svojoj nadležnosti propisuje Federalni ministar, a na prijedlog Kantonalnog ministra.

Znak zaštite okoliša

Članak 66.

Proizvođačima proizvoda široke potrošnje koji u proizvodnji, stavljanju u promet i/ili korištenju i postupanju s otpadom u odnosu na druge istovrsne proizvođače bitno manje opterećuju i ugrožavaju okoliš, radi priznanja dodjeljuje se "znak zaštite okoliša".

Postupak i uvjeti za dobijanje i način dodjele znaka zaštite okoliša, opis znaka zaštite okoliša, uporabu dodijeljenog znaka, sudjelovanje institucija, društava, udruga i pojedinaca u postupku dodjele znaka zaštite okoliša, na prijedlog kantonalnog ministra propisuje federalni ministar.

Priznanja i nagrade

Članak 67.

Priznanja i nagrade za dostignuća na području upravljanja okolišom mogu se dodijeliti za:

- ostvarenje preventive od zagađenja okoliša,
- najpovoljnija rješenja u proizvedenim postupcima u odnosu na okoliš,
- razvojne i istraživačke projekte u upravljanju okolišom,
- razvoj sustava obrazovanja o zaštiti okoliša u vaspitno-obrazovnom procesu,
- doprinos pojedinaca za razvoj i unapređenje zaštite okoliša ili za doprinos u međunarodnoj suradnji iz te oblasti,
- doprinos stručnih i drugih društava, udruženja i nevladinih organizacija za razvoj i unapređenje okoliša.

Priznanja i nagrade dodjeljuje Kantonalno ministarstvo u okviru svojih nadležnosti.

Postupak, način i uvjete za dodjelu priznanja i nagrada propisuje Kantonalni ministar.

IX - INFORMIRANJE I EDUKACIJA OKOLIŠU

Članak 68.

Sustav informiranja o okolišu i prikupljanje informacija

Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša dužno je uspostaviti sustav informiranja o okolišu i omogućiti monitoring stanja okoliša, aktivnosti mjerenja, prikupljanja, ob-

rade i evidentiranja podataka o korištenju i opterećenju okoliša.

Sustav informiranja uspostavlja se i organizira na temelju teritorijalne gustine naseljenosti, na način da se:

- utvrde kvantitativne i kvalitativne promjene stanja okoliša, koje su nastale kao rezultat korištenja, i uporede na način da se procjenjuju zajedno sa socijalnim i ekonomskim podacima, kao i sa aspekta uticaja na zdravlje stanovništva;
- utvrde uzroci uticaja na okoliš sa zadovoljavajućom točnošću uključujući i detaljne prikaze koji su potrebni za određivanje uzročno-posljedične veze u odnosu na štetu;
- što je moguće prije predvidi opasnost po okoliš;
- mogu preduzimati mjere predviđene propisima i druge mjere od nadležnih tijela;
- koristi u svrhu planiranja.

Općinske službe nadležne za okoliš (u daljnjem tekstu: nadležne općinske službe) dužne su dostaviti podatke neophodne za rad sustava informiranja o okolišu.

Članak 69.

Korisnici okoliša dužni su vršiti mjerenja opterećenja i korištenja okoliša koja su rezultat njihovih aktivnosti na način utvrđen posebnim propisima, potvrđivati ih i evidentirati sukladno svojim tehničkim mogućnostima i omogućiti nadležnim tijelima pristup tim podacima.

Članak 70.

Upis podataka o okolišu u druge registre

Utvrđeno činjenično stanje, obim

i priroda stalne štete po okolišu, utvrđeni odlukom nadležnog tijela ili suda, evidentiraju se u zemljišnim knjigama kao privremeni upis i katastru nekretnina.

Ministarstvo, po službenoj dužnosti, zahtijeva upis podataka u slučaju kada je odgovornost utvrđena od suda.

Izmjena činjeničnog stanja, stupnja prirodne zagađenosti okoliša služi kao temelj za upis podataka koji se vrši na zahtjev vlasnika nekretnine, nadležnog ministarstva ili suda.

Članak 71.

Istraživanje okoliša i tehnički razvoj

Odgovornost za zaštitu okoliša unapređuje se kroz razvoj znanosti i tehnologije, organizaciju znanstvenog istraživanja i tehničkog razvoja, objavljivanje nalaza, kao i praktičnom primjenom domaćih i međunarodnih istraživačkih radova.

Studija usmjerena na istraživanje stanja okoliša i razvoja zaštite okoliša predmet je prioritetne podrške nadležnih tijela i institucija. Ministar za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: nadležni ministar) dužan je, u suradnji sa ministrom nadležnim za znanost, koordinirati podršku i procjenu znanstvenih istraživanja iz oblasti okoliša.

Članak 72.

Edukacija, obuka i kultura u okolišu

Svaki građanin ima pravo da tiče i unapređuje saznanja o okolišu.

Širenje i unapređivanje saznanja o okolišu su primarne obveze Kantona i lokalnih vlasti.

Nadležni ministar dužan je sura-

divati sa drugim ministrima u cilju osiguravanja stručne edukacije o okolišu.

Članak 73.

Kantonalna tijela uprave i nadležne općinske službe dužni su izvršiti obveze iz čl. 71. i 72. ovog Zakona preko institucija za instruiranje i obrazovanje javnosti, u suradnji s udruženjima za zaštitu okoliša i stručnim organizacijama koje angažiraju javnost u zaštiti okoliša. Kanton i nadležne općinske službe su dužni pružiti podršku obrazovnim institucijama, vjerskim zajednicama, znanstvenim institucijama, stručnim organizacijama i udruženjima, kako bi mogli djelotvornije provoditi svoje obrazovne i trening-aktivnosti.

Članak 74.

Registar o postrojenjima i zagađivanjima

Ministarstvo vodi registar o pogonima, postrojenjima i zagađivanjima.

Registar sadrži podatke o djelatnostima, pogonima i postrojenjima koja ugrožavaju ili mogu ugroziti okoliš, a naročito:

- ime i adresu operatora i lokaciju pogona i postrojenja;
- kratak opis aktivnosti i tehnološkog procesa;
- relevantne podatke koji se tiču emisija, opasnih supstancija prisutnih u pogonu i postrojenju, produkcije otpada i korištenja resursa i energije;
- podatke koji se odnose na izdavanje dozvola, promjene i sl. te podatke o kontroli, relevantnim rezultatima i preduzetim mjerama.

Ministarstvo priprema godišnje

izvješće o izdatim dozvolama za pogone i postrojenja i sa podacima iz stavka 2. ovog članka i dostavlja ga Federalnom ministarstvu.

Nadležne institucije za okoliš dužne su dostaviti Ministarstvu podatke kojima raspolažu.

Nadležni ministar će propisati način dostavljanja podataka.

Registar o postrojenjima i zagađivanjima dostupan je javnosti.

Svaka osoba koja ima pravni interes može tražiti uvid u registar i izdavanje fotokopije podataka iz registara.

Članak 75.

Aktivno pružanje informacija o zaštiti okoliša

Ministarstvo će pružati informacije o okolišu na transparentan i djelotvoran način.

Ministarstvo će koristiti publikacije u štampanoj i elektronskoj formi koje su dostupne javnosti, kao i instrumente javnog obavještanja.

U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili okoliš, nadležni ministar odmah će predstavnicima javnosti dostaviti sve podatke koje posjeduju tijela uprave i koji bi mogli omogućiti javnosti preduzimanje mjera za sprečavanje ili ublažavanje štete koja proizlazi iz određene opasnosti.

X - ODGOVORNOST ZA UGROŽAVANJE I ŠTETU U OKOLIŠU

Članak 76.

Pravna ili fizička osoba koja izazove štetu u okolišu odgovara za nasta-

lu štetu, po načelu objektivne odgovornosti, prema općim pravilima obligacionog prava.

Za ugrožavanje okoliša odgovorna je i osoba koja je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem omogućila ili dopustila štetu u okolišu.

Članak 77.

Pravna ili fizička osoba koja svojim radom ili propustom pri radu prouzrokuje zagađenje ili štetu u okolišu dužna je, bez odlaganja preduzeti mjere utvrđene interventnim planom zaštite okoliša, odnosno preduzeti sve druge neophodne mjere radi smanjenja šteta u okolišu ili uklanjanja nastanka daljih rizika, opasnosti ili šteta u okolišu.

Pravna ili fizička osoba koja prouzrokuje zagađenje okoliša ili štetu u okolišu podmiruje sve troškove u svezi sa preduzimanjem mjera za uklanjanje opasnosti od zagađenja ili štete sukladno ovom zakonu i drugim propisima.

Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je bez odlaganja obavijestiti inspektora zaštite okoliša ili drugog nadležnog inspektora o riziku ili opasnosti po okoliš.

Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je obavijestiti javnost o nastalom zagađenju ili šteti u okolišu i zaštitnim mjerama koje je potrebno preduzeti.

Članak 78.

Utvrdjuje se obveza za operatora, odnosno pravnu osobu, da putem osiguranja ili na neki drugi način osigura sredstva za naknadu prouzrokovanja eventualne ekološke nesreće.

Mogu se utvrditi i odrediti i dru-

ge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu zagađenjem ili oštećenjem okoliša.

Članak 79.

Svako odstupanje od uporabe uređaja i opreme u proizvodnji ili odstupanje od proizvodnih postupaka, odnosno korištenja u praksi provjerenih postupaka čije posljedice nisu predvidive po okoliš, nije dopušteno.

Pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi odgovorna je za svako odstupanje od uporabe uređaja i opreme u proizvodnji ili odstupanje od proizvodnih postupaka iz stavka 1. ovog članka.

Odgovorni pojedinac u pravnoj osobi kome su poznate ili mogu biti poznate okolnosti koje ukazuju na opasnost po život i zdravlje ljudi i opasnost po okoliš, dužan je bez odlaganja preduzeti odgovarajuće mjere radi otklanjanja opasnosti i o tome obavijestiti inspektora zaštite okoliša ili drugog nadležnog inspektora.

Članak 80.

Za područja za koja se utvrdi da imaju osobine ugroženog okoliša može se posebnim zakonom ili propisom, odrediti postupak sanacije.

Područje ugroženog okoliša utvrđuje se Planom iz članka 24. ovog Zakona.

Iznimno, do donošenja plana iz stavka 2. ovog članka, područje ugroženog okoliša može utvrditi Vlada na zahtjev Skupštine Kantona.

Članak 81.

Zagađivač okoliša dužan je, u ro-

kovima koje odredi Vlada, izraditi i provesti program sanacije za uklanjanje zagađenja štete u okolišu.

Program sanacije iz stavka 1. ovog članka sadrži:

- analizu vrste i procjenu obima zagađenja i štete okoliša,
- prijedlog proizvodnih i drugih rješenja s ocjenom prikladnosti odabranog rješenja u odnosu na dugoročno djelovanje na okoliš,
- mjere za uspostavljanje stanja prethodnog kvaliteta okoliša ili poboljšavanja postojećeg stanja okoliša,
- redosljed i rokove sprovođenja programa sanacije,
- plan osiguranja sredstava, uključujući troškove odštete za umanjenje vrijednosti i kvaliteta okoliša.

Zagađivač okoliša mora pribaviti suglasnost nadležnog ministarstva na program sanacije iz stavka 2. ovog članka, a prema ocjeni Kantonalnog ministarstva i mišljenja nadležnih Federalnih ministarstava.

Vrstu programa sanacije, obim i metodologiju izrade programa, način sudjelovanja javnosti u izradi i sprovođenju, donosi nadležni Kantonalni ministar u suglasnosti sa nadležnim Federalnim ministarstvima.

Rokovi iz stavka 1. ovog članka mogu se, prema odobrenju Vlade, skratiti ili produžiti.

Članak 82.

Ako nije moguće utvrditi zagađivača okoliša, a potrebno je izraditi cjelokupni program sanacije, pripremu i izradu programa sanacije provodi Kantonalno ministarstvo u suradnji sa nadležnim Federalnim ministarstvima.

Vlada Kantona utvrđuje redosljed i prvenstvo u provedbi programa sanacije iz stavka 1. ovog članka, te osigurava financijska sredstva za njegovo realiziranje.

Članak 83.

Kad se radi isključivo o ugrožavanju okoliša lokalnih razmjera, pripremu i izradu programa sanacije te redosljed i prvenstvo u provedbi, određuje Vlada Kantona.

Obvezno je učešće svih općina Kantona na aktivnostima za pripremu i izradu programa sanacije, u okviru njihovih nadležnosti.

Radi sprečavanja većih šteta i ograničavanja daljeg štetnog djelovanja po okoliš, Vlada Kantona može provesti sve mjere za sprečavanje i ograničavanje nastanaka daljih šteta na trošak počinitelja.

Vlada Kantona će na trošak počinitelja izvesti sanaciju ukoliko počinitelj to nije sam učinio.

Ovlaštenje iz stavka 1. ovog članka obuhvata privremeno ograničavanje rada, a kada je nužno i zaustavljanje rada počinitelja štete.

Članak 84.

U slučaju zagađenja, kad se između više počinitelja ne može utvrditi stvarni broj počinitelja ili se ne može utvrditi njihov udio u zagađenju (kumulativno ili lančano zagađenje), troškove uklanjanja, zagađenja, sprečavanja ili ograničavanja daljeg štetnog djelovanja na okoliš, svi učesnici solidarno podmiruju.

Za pitanja odgovornosti za štete nanosene okolišu koja nisu osobito uređena ovim zakonom, primjenjuju se op-

ća pravila Zakona o obligacionim odnosima.

XI - FINANCIRANJE ZAŠTITE I UNAPREĐIVANJA OKOLIŠA

Članak 85.

Materijalni i drugi uvjeti za podsticanje mjera zaštite okoliša u Kantonu osiguravaju se iz sredstava utvrđenih posebnim zakonom.

Sredstva iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se iz sljedećih izvora:

- Proračun Federacije i Kantona,
- Kantonalnog fonda zaštite okoliša,
- naknade za korištenje prirodnih bogatstava po koncesijskim ugovorima i dobara u općoj uporabi,
- sredstva investicija za objekte industrije, rudarstva, energetike i prometa od kantonalnog značaja za koje je propisana obveza izrade studije uticaja na okoliš, u visini od 0,02% od vrijednosti investicije,
- sredstva investicija za sve gospodarske objekte od kantonalnog značaja za koje nije propisana obveza izrade (ekološke) studije uticaja na okoliš, u visini od 0,01% od vrijednosti investicije,
- sredstva investicija za svaki negospodarski objekat od kantonalnog značaja u iznosu od 0,01 % od vrijednosti investicije,
- sredstva od registracije vozila u iznosu od 2% na visinu iznosa temeljnog osiguranja, odnosno 1% za vozila sa ugrađenim katalizatorom,
- naplaćene kazne na temelju ovog Zakona,
- ostali izvori (donacije i dr.).

Članak 86.

Naplaćena sredstva iz članka 85. se uplaćuju na račun za osobite namjene Kantonalnog ministarstva za financiranje zaštite i unapređivanja okoliša.

Vlada na prijedlog Kantonalnog ministra donosi odluku o visini naknade iz stavka 2. točka 2. članka 85., o primjeni propisa te uputstvo o zaštiti okoliša.

Naplata sredstava iz stavka 2. točke 4., 5. i 6. članka 85. ovog Zakona vrši se u postupku izdavanja odobrenja za građenje.

Ministarstvo rješenjem jednom godišnje utvrđuje prosječnu vrijednost investicija.

Rješenje iz stavka 1. ovog članka objavljuje se u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Članak 87.

Sredstva iz članka 85. ovog Zakona koriste se za:

1. očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja okoliša sukladno Strategiji zaštite okoliša i Programu zaštite okoliša,
2. praćenje stanja kvaliteta okoliša,
3. sufinansiranje, opremanje stručnih i znanstvenih institucija kojima će se povjeravati vršenje stručnih poslova u oblasti zaštite okoliša za potrebe Kantona,
4. sufinansiranje stručnog osposobljavanja kadrova u stručnim, znanstvenim, gospodarskim i upravnim organizacijama iz oblasti zaštite okoliša, od interesa za Kanton,
5. kreditiranje investicija koje će doprinjeti bitnom smanjenju zagađenja okoliša,

6. kao podsticaj, za izradu idejnih rješenja naučno-istraživačkih projekata aplikativnog karaktera, studija, elaborata i istraživačkih projekata,
7. financiranje programa zaštite razvoja različitih prirodnih dobara,
8. financiranje organiziranih akcija u prevenciji i sanaciji zaštite okoliša,
9. sufinanciranje publikacija, časopisa i propagandnih akcija u oblasti zaštite i unapređivanja okoliša.
10. finansijska podrška nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom okoliša.

Članak 88.

Raspored sredstava iz članka 85. ovog Zakona vrši Kantonalni ministar sukladno srednjeročnom programu i godišnjem planu.

Srednjeročni program donosi Vlada, a godišnji plan za realizaciju srednjeročnog programa donosi Kantonalni ministar.

Godišnji pregled korištenja sredstava za financiranje zaštite okoliša iz stavka 1. ovog članka izrađuje Kantonalno ministarstvo.

Kantonalni ministar utvrđuje kriterije i uvjete za usmjeravanje i dodjelu sredstava.

Članak 89.

Poseban ugovorni angažman u cilju davanja stručnih mišljenja, suglasnosti i prijedloga za zaštitu i unapređenje okoliša, po potrebi mogu imati afirmirana ekološka udruženja registrirana na područja Kantona.

Kantonalni ministar posebnim Ugovorom određuje, na temelju stručne i kadrovske osposobljenosti, koja će eko-

loška udruženja biti nositelji povjerenih aktivnosti, odnosno usmjerava finansijska sredstva namjenjena za te aktivnosti propisana u članku 85. stavak 2. , članku 86. stavak 1.,2. i 3. i članku 87. točke 1.,2.,3.,4.,5.,6.,7.,8. i 9.

XII - NADZOR

Članak 90.

Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega vrši nadležno resorno kantonalno ministarstvo.

Članak 91.

Nadležno kantonalno ministarstvo vrši inspekcijski nadzor putem kantonalnog inspektora zaštite okoliša.

Poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite okoliša vrši kantonalno tijelo uprave putem kantonalnog inspektora zaštite okoliša.

Nadležno kantonalno ministarstvo donosi godišnji program inspekcije kojim se uspostavlja sistematski okvir za inspekcije i monitoring, određuju prioritete za određene pogone i postrojenja i područja prema postojećim problemima iz oblasti zaštite okoliša.

Članak 92.

Za kantonalnog inspektora zaštite okoliša može biti postavljena osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- da ima visoku stručnu spremu (VII/I stupanja složenosti) prirodnomatematičkog, tehničkotehnološkog, ekološkog ili biološkotehničkog smjera,
- najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva na poslovima odgovarajuće djela-

- tnosti, odnosno struke,
- položen stručni ispit.

Članak 93.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga inspektor može od odgovornog pojedinca u pravnoj osobi ili osobe koja ima ovlast, zahtjevati da mu:

- omogućiti obavljanje inspekcijskog nadzora u svim radnim prostorijama, nad svim postrojenjima i uređajima i otvorenim radnim prostorima pravne osobe,
- dostavi na uvid sve podatke, dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora,
- informira o preduzetim mjerama u svezi sa otklanjanjem utvrđenih nedostataka.

Odgovorna osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je na zahtjev inspektora, dati mu na uvid svu traženu dokumentaciju.

Članak 94.

Kantonalni inspektor zaštite okoliša vrši poslove inspekcijskog nadzora i nad:

- provedbom odredbi Plana zaštite okoliša,
- provedbom ratifikovanih međudržavnih ugovora iz područja zaštite okoliša, koji se odnose na Kanton,
- predlaže mjere za unapređivanje zaštite okoliša,
- usklađuje i daje smjernice za rad i provedbu određenih propisa i mjera zaštite okoliša,
- provedbom odredbi članaka 56. - 59. ovog Zakona,
- usklađenosti Programa zaštite sa Planom zaštite okoliša.

Članak 95.

Kantonalni inspektor zaštite okoliša vrši poslove inspekcijskog nadzora definirane kantonalnim zakonom o zaštiti okoliša, a naročito nad:

1. primjenom standarda kvaliteta okoliša po sastavnim dijelovima,
2. primjenom tehničkih standarda zaštite okoliša,
3. provođenjem praćenja stanja okoliša,
4. provođenjem mjerenja emisije i imisije i vođenje evidencije o tome,
5. provedbom mjera zaštite okoliša utvrđenih programom zaštite okoliša,
6. provedbom mjera zaštite okoliša utvrđenih planom intervencija,
7. provedbom mjera zaštite okoliša utvrđenih u postupku procjene uticaja na okoliš,
8. provedbom programa sanacije i praćenja njihovih učinaka,
9. načinom i uvjetima rada, tehničkom opremljenošću pravnih osoba registriranih ili ovlaštenih za obavljanje poslova zaštite okoliša,
10. načinom vođenja evidencije o zaštiti okoliša,
11. korištenjem sredstava određenih za provedbu mjera zaštite okoliša.

Članak 96.

O svakom izvršenom inspekcijskom pregledu i utvrđenom stanju inspektor je dužan sačiniti zapisnik, a o naređenim mjerama i radnjama donijeti rješenje.

Ako inspektor utvrdi da su povrijeđene odredbe ovog zakona ili drugi propisi, rješenjem će naložiti mjere i dati rok za njihovo otklanjanje.

Ako inspektor utvrdi da su povrijeđeni drugi zakoni i propisi čija povr-

eda može imati utjecaja na okoliš, dužan je o tome odmah obavijestiti nadležno tijelo, zajedno s njim izvršiti nadzor i preduzeti odgovarajuće mjere.

Jedan primjerak zapisnika, odnosno rješenja se dostavlja pravnoj osobi kod koje je obavljen inspekcijski nadzor.

Članak 97.

Evidencija o obavljenim inspekcijskim pregledima na temelju dostavljenih podataka kantonalnog tijela vodi se u kantonalnom ministarstvu.

Kantonalni inspektor zaštite okoliša podnosi izvješće o svom radu, te ga s prijedlogom mjera za poboljšanje zaštite okoliša jedanput godišnje dostavlja kantonalnom ministarstvu.

Članak 98.

U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor će rješenjem odrediti:

- zabranu primjene dokumenata o zaštiti okoliša ako utvrdi da je neki njegov dio u suprotnosti sa dokumentom višeg reda,
- otklanjanje u određenom roku utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u radu pravne osobe, zbog kojih je došlo ili može doći do zagađenja/štete okoliša,
- privremenu zabranu obavljanja rada pravne osobe ili obavljanja radnji u proizvodnom postupku, korištenja postrojenja, uređaja i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do znatnijeg zagađenja/štete po okoliš,
- zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku, korištenje postrojenja, uređaja i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do zagađenja okoliša u većim razmjerama, dok se ned-

ostaci ili nepravilnosti u radu ne otklone,

- preduzimanje drugih upravnih mjera i radnji za koje je drugim zakonom ovlašten.

Protiv rješenja kantonalnog inspektora zaštite okoliša može se izjaviti žalba nadležnom kantonalnom ministarstvu.

Rok za podnošenje žalbe je 8 (osam) dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja kantonalnog inspektora zaštite okoliša.

U slučaju neizvršenja rješenja o otklanjanju nedostataka u datom vremenskom roku, a koji su težeg karaktera, inspektor može zabraniti daljnji rad obavljanja djelatnosti.

U slučaju kad je rješenjem naložena zabrana rada, odnosno obavljanja djelatnosti, žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv rješenja donesenog po žalbi iz stavka 2. ovog članka može se pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda.

XIII - KAZNENE ODREDBE

Članak 99.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne izvrši obveznu dvogodišnju registraciju (članak 56. stavak 2. točka 3.)
2. ako ne preduzme bez odlaganja mjere za uklanjanje opasnosti i nastanak daljnjih šteta po okoliš i ne obavijesti inspektora zaštite okoliša (članak 77. stavak 3.)

3. ako ne preduzme mjere za sprečavanje odstupanja od uporabe uređaja i opreme u proizvodnom postupku ili odstupanje od proizvodnih postupaka (članak 79. stavak 2.)
4. ako ne upozori o okolišnoj neprihvatljivosti prije stavljanja u promet proizvoda, poluproizvoda ili sirovina i njihove ambalaže (članak 65. stavak 1.)
5. ako ne izvrši obveznu rekonstrukciju postojećih objekata u propisanom roku (članak 102. stavak 1.)

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovog članka i odgovorni pojedinac u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka može se izreći zaštitna mjera zabrane vršenja gospodarske djelatnosti od 6 mjeseci do 5 godina.

Članak 100.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako u roku što ga je odredila Vlada Kantona nije izradila program sanacije za otkaljanje oštećenja okoliša ili ako ga ne provodi (članak 81. stavak 1.)
2. ako ne osigura praćenje i ne prati stanje okoliša, mjerenja emisije i imisije (članak 52. stavak 3.)
3. ne prati stanje okoliša u svezi sa učincima mjera sanacije (članak 54. stavak 1.), ne rekultiviše ili na drugi način ne sanira zemljište,
4. ako ne dostavi podatke mjerenja emisija ili imisija (članak 55.) ili ih sakrije od javnosti,
5. ako ne vodi evidenciju o podacima

- vezanim za zaštitu okoliša i ne dostavi ga nadležnim tijelima (članak 64. stavak 3.)
6. ako ne obavijesti, bez odlaganja inspektora zaštite okoliša ili drugog nadležnog inspektora o riziku ili opasnosti po okoliš (članak 77. stavak 3.),
7. ako pravovremeno ne obavijesti javnost o zagađenju ili šteti okoliša (članak 77. stavak 4.)

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorni pojedinac u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100 do 500 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1000.00 do 5000.00 KM.

XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 101.

Po donošenju ovog Zakona, a u roku od godine dana, sve pravne i fizičke osobe registrirane na području Kantona dužne su uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona.

Članak 102.

Postojeći objekti koji ugrožavaju okoliš moraju se rekonstruirati tako da zadovolje propisane uvjete i mjere zaštite okoliša.

Kantonalno ministarstvo će u okviru svojih nadležnosti odrediti objekte u kojima će se izvršiti rekonstrukcija iz stavka 1. ovog članka, kao i rokove u kojima će se rekonstrukcija izvršiti.

U slučaju da se obveza iz stavka 1. ovog članka ne izvrši u propisanom roku kantonalno ministarstvo će zabra-

niti rad određenog objekta ili postrojenja.

Članak 103.

Propis iz članka 19. ovog Zakona donijet će se u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Propisi iz čl. 34. i 37. ovog Zakona donijet će se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Propisi iz čl. 35., 51., 52., 56., 60., 61., 62., 63. i 80. ovog Zakona donijet će se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, do donošenja podzakonskih propisa iz članka 102. ovog Zakona, primjenjivat će se podzakonski propisi koji su se primjenjivali na teritoriji F BiH do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 104.

Za pitanja iz oblasti zaštite okoliša koja nisu obuhvaćena ovim Zakonom, primjenjivat će se odredbe i provedbena akta Federalnog Zakona o zaštiti okoliša.

Članak 105.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju se primjenjivati odredbe Zakona o prostornom uređenju koje reguliraju zaštitu okoliša, ukoliko su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članak 106.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službe

nimnovinama Bosansko-porinjskog kantona Goražde".

Broj:01-02-204/05 PREDSJEDATELJ
12. svibnja 2005.god. SKUPŠTINE
G o r a ž d e dr.Alija egović,s.r.

347

Na temelju članka 33.a Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde /"Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Groažde", broj: 8/98, 10/00 i 5/03/ i članka 107. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde /"Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 9/04/, Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na sjednici održanoj 12. svibnja 2005. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O DAVANJU SUGLASNOSTI
PREMIJERU BOSANSKO-
PDORINJSKOG KANTONA
GORAŽDE ZA ZAKLJUČIVANJE
UGOVORA ZA IZGRADNJU
POSLOVNO-STAMBENOG
OBJEKTA „LAMELA-H“
U GORAŽDU

Članak 1.

Daje se suglasnost Premijeru Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za zaključivanje Ugovora za izgradnju poslovno-stambenog objekta „Lamela-H“ u Goraždu.

Članak 2.

Ovu Odluku objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:01-23-205/05 PREDSJEDATELJ
12.svibnja 2005.god. SKUPŠTINE
G o r a ž d e dr.Alija Begović,s.r.